Dosarul: nr.2r-2736/24(2-24095729-02-2r-17102024)
Instanța de fond: Judecătoria Anenii Noi (sediul Central), judecător - A. Mocanu

D E C I Z I E

20 februarie 2025 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Marina Anton
Judecătorii: Constantin Roșca și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Mihai Gafton în interesele ***** împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24.09.2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Mihai Gafton în interesele ***** împotriva lui*****cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată,
-

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 26.08.2024, avocatul Mihai Gafton în interesele ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui*****cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 30.08.2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiindu-i comunicat reclamantului despre necesitatea prezentării extrasului din registrul bunurilor imobile ce confirmă existența reală a bunurilor imobile a căror partaj se solicită, dosarul tehnic a imobilelor, precum și înscrisuri cu privire la valoarea bunurilor imobile ce au fost indicate în cerere, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din data primirii copiei încheierii.
3. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24.09.2024, s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de avocatul Mihai Gafton în interesele ***** împotriva lui*****cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art.171 alin.(2) CPC.
4. La data de 08.10.2024, avocatul Mihai Gafton în interesele ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24.09.2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare în

prima instanță.

Argumentele părților:

5. În motivarea cererii de recurs, avocatul Mihai Gafton în interesele ***** a invocat că, nu este de acord cu încheierea instanței de fond, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.

6. Susține că, cele solicitate de judecător în baza art.art.166-167 CPC, constituie nu altceva decât înscrisuri care întemeiază solicitările reclamantei și fac parte din compartimentul masei probante înaintată de partea în procesul civil, iar având la bază principiul disponibilității părților în procesul civil, judecătorul nu este în drept dea impune prezentarea la etapa dată a anumitor înscrisuri care direct de norma de drept nu sunt prevăzute.

7. În altă ordine de idei, reclamanta a probat că, conform răspunsului ASP și Primăriei *****, în Registrul cadastral lipsesc date de înregistrare nu numai față de părțile în cauza civilă dată dar per general pe tot satul *****, r-l Anenii Noi, din diferite motive, accentuându-se faptul că, în intravilanul localității satul ***** nu este înregistrarea drepturilor în Registrul bunurilor imobile în cadrul înregistrării primare masive, respectiv Serviciul cadastral teritorial fiind în imposibilitate de a elibera extrasul din registrul bunurilor imobile și certificatul privind valoarea bunului imobil.

8. Astfel, au fost anexate confirmările Primăriei ***** și extrasele din registrele primăriei date, referitor la faptul ce imobile au părțile în proprietate și evaluarea lor aproximativă pe moment.

9. Susține că, altă sursă de probare a faptului dat reclamanta nu a avut-o și nu o are. Mai mult ca atât reclamanta a solicitat numirea unei expertize în construcții tocmai având scopul inclusiv și a evaluării de piață a imobilelor în scopul efectuării partajării corecte a averii în devălmășie dar și a impunerii achitării corecte a taxei de stat.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

10. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

11. În speță, încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24.09.2024, a fost recepționată de către recurent la data de 27.09.2024, fapt confirmat prin avizul de recepție /f.d.11/, contestată cu recurs de avocatul Mihai Gafton în interesele ***** la data de 08.10.2024, iar astfel, Colegiul civil constată că, cererea de recurs este depusă în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

12. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Centru consideră recursul pasibil admiterii cu casarea integrală a încheierii recurate, cu restituirea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente.

13. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

14. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul

împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.
15. Potrivit art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.
16. Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC, părțile şi alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.
17. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.
18. La caz, Colegiul civil notează că, la data de 26.08.2024, avocatul Mihai Gafton în interesele ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui*****cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată.
19. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 30.08.2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiindu-i comunicat reclamantului despre necesitatea prezentării extrasului din registrul bunurilor imobile ce confirmă existența reală a bunurilor imobile a căror partaj se solicită, dosarul tehnic a imobilelor, precum și înscrisuri cu privire la valoarea bunurilor imobile ce au fost indicate în cerere, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din data primirii copiei încheierii.
20. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24.09.2024, s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de avocatul Mihai Gafton în interesele ***** împotriva lui*****cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art.171 alin.(2) CPC.
21. Pentru a-și motiva soluția de restituire a cererii de chemare în judecată, prima instanță a stabilit că, încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 30.08.2024, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, a fost recepționată la data 03.09.2024, iar reclamantul nu a lichidat neajunsurile în termenul indicat de instanță, concluzionând astfel restituirea acesteia.
22. În conformitate cu prevederile art.166 CPC, (1) oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată. (2) În cererea de chemare în judecată se indică: a) instanţa căreia îi este adresată; b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) - pentru persoane juridice şi întreprinzători individuali şi numărul de identificare personal (IDNP) - pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuiește în străinătate,

adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces; b[1]) numărul de telefon şi alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reclamantului persoană juridică; c) numele sau denumirea pîrîtului, domiciliul ori sediul lui; c[1]) numărul de telefon, numărul de fax, poșta electronică sau alte date de contact ale pîrîtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date; c[2]) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reprezentantului reclamantului; d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui; e) circumstanțele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretențiile şi toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii; e[1]) lista probelor anexate; e[2]) lista probelor reclamate; e[3]) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate; f) pretențiile reclamantului către pîrît; g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată; h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților; i) documentele anexate la cerere. (3) Cererea de chemare în judecată poate cuprinde şi alte date, importante pentru soluționarea cauzei, precum şi demersurile reclamantului. (4) Reclamantul poate formula în cererea de chemare în judecată mai multe pretenții, conexe prin temeiurile apariției sau prin probe. (5) Cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui împuternicit în modul stabilit. (6) Cererea de chemare în judecată sau cererea de exercitare a unei căi de atac este valabil făcută chiar dacă poartă o denumire incorectă. (7) Cererea de chemare în judecată a reclamantului persoană fizică care este asistat în judecată de un avocat şi cererea de chemare în judecată a reclamantului persoană juridică trebuie să fie dactilografiate şi depuse prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.

23. Potrivit dispozițiilor art.167 alin.(1) lit.lit.a), b), c) e) CPC, (1) la cererea de chemare în judecată se anexează: a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîţi şi de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile şi cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege; b) dovada de plată a taxei de stat și/sau a taxei de timbru; c) documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul îşi întemeiază pretențiile şi copiile de pe aceste documente pentru pîrîţi şi intervenienți, dacă aceștia nu dispun de ele; e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului.

24. Din textul art.171 CPC, se desprinde cert că, (1) după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. (2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.
25. Analizând minuțios materialele cauzei, Colegiul civil notează că, în speță, reclamantul la depunerea acțiunii, potrivit cererii de chemare în judecată, a anexat un set de acte pe care le deține, și anume: copia buletinului de identitate, copia certificatului de divorț, extrase din registrul cadastral, extrase din registrul de evidență a gospodăriilor, interpelare, referința serviciul cadastral, notă informativă, copia de pe registrul de evidență a contribuabililor, solicitare de soluționare prealabilă a litigiului și dovada taxei de stat și a taxei de timbru.
26. Colegiul reține că, deși, în încheierea recurată, judecătorul a indicat că, reclamantul nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din 30.08.2024, instanța de recurs consideră că, sancțiunea de restituire a cererii de chemare în judecată depusă de avocatul Mihai Gafton în interesele ***** împotriva lui*****cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată, este neproporțională cu neajunsurile stabilite de instanța de fond în încheierea din 30.08.2024, și anume prezentarea extrasului din Registrul bunurilor imobile ce confirmă existența reală a bunurilor imobile a căror partaj se solicită, dosarul tehnic a imobilelor, precum și înscrisuri cu privire la valoarea bunurilor imobile ce au fost indicate în cerere.
27. Or, actele solicitate de către instanță prin încheierea din 30.08.2024, urmează a fi prezentate în cadrul examinări cauzei în fond.
28. Pe cale de consecință Colegiul civil ajunge la concluzia că, judecătorul într-un mod eronat a calificat necorespunderea cererii de chemare în judecată rigorilor legii și ulterioara dispoziție de restituire a cererii, și în această formulă Colegiul civil notează cert și incontestabil lipsa vreo unui temei legal pentru aplicarea a procedeului de restituire a cererii, or, la faza de primire reclamantul a exercitat în măsură deplină sarcina corespunderii cererii din speță rigorilor legii procesuale civile pentru a fi primită pe rolul instanței, iar poziția instanței în această ordine care ar fi calificat insuficient probatoriul prezentat ține de fondul problemei și nu poate fi apreciată prin prisma art.171 alin.(2) CPC.
29. În astfel de circumstanțe, Colegiul Civil conchide că instanța de fond eronat, incert și neclar a concluzionat de a restitui cererea reclamantului de pe rol și pe cale de consecință consideră că restituirea cererii în condițiile speței a dus la lezarea accesului liber la justiție şi dreptul la un proces echitabil, garantat prin art.20 din Constituția

Republicii Moldova, cît şi prin art. 6 CEDO.
30. Reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea restituirii cererii de chemare în judecată doar în cazurile expres prevăzute în textul normei citate şi, respectiv, nu este în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.
31. Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decît cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.
32. Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea recurată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță, același complet de judecată, la etapa de primire a cererii.
33. În conformitate cu prevederile art.427 lit.b), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Mihai Gafton în interesele *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24.09.2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Mihai Gafton în interesele ***** împotriva lui*****cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță, același complet de judecată, la etapa de primire a cererii.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorul Marina Anton

Judecătorii: Constantin Roșca

Dorin Dulghieru